

Söz Sanatları

ncagla.com

Teshis (Kişileştirme)

→ insan dışındaki varlıklara insani özellikleri aktarma.

teşhis → şahıs korflelerinden aklında kolsin.

Örn: Güneş gülümsüyordu ufakta.

İntak (Konuşturma) → insan dışındaki varlıkların konuşturulmasıdır.

Örnek: Adam elini uzattı, kedi "bana dokunma" diye boğdı.

Tesbih (Benzetme) → Aralarında ilgi bulunan 2 şeyden birini diğere benzetme. Benzeyen - benzetilen - benzetme yönü - benzetme edatı olabilir.

Örnek: Yüzü ay gibi parlak.

NOT: Benzetilen ve benzeyen arasına "gibi" getirilebiliyorsa tesbih vardır. "Ay gibi yüz!"

Mecaz-ı mürsel (Ad Aktarması): Benzetme amacı yok. Tesbihteki şekilde "gibi" gelmez oraya. Genelde parça-bütünde kullanılır. Örn: Bütün sınıf güldü.

Mübalaga (Abartma) Bir şeyi olduğundan daha az ya da çok göstermek.

Örnek → Yerden yedi kat Arş'a karatıldık o hılla.

Hüsnü ta'lik (iyi bir nedene bağlama)

Bir olayı gerçek olamayacak iyi bir nedene bağlama.

Örnek → Yağmur, çiçekler susadı diye ağladı.

Tezat (Zıtlık) Birbirine karşıt iki özelliğin aynı cümlede söylenmesi.

Örnek → Gözlerim gülerken içim ağlıyordu.

İstiare (Eğretileme) Bir sözün benzetme amacıyla başka bir söz yerine kullanmak

←
Kapalı istiare
Sadece benzeyen
Söylenirse kapalı ist.

Örn: Kurban olan beşikte yatan

Kuzuya.

↳ sadece benzeyen var.

→
Açık istiare
Sadece kendisine benzetilen.

Örn: Gökyüzü kurşunla kaplı. (Bulutla)

↓
kendisine benzetilen

Tenasüp (uygunluk) Anlamca birbirine uyumlu sözcüklerin kullanılması.

Örnek → gül - bülbül.